Інформаційно-аналітична довідка
за результатами опитування першокурсників першого (бакалаврський) рівня вищої освіти щодо адаптації та інтегрування в освітнє середовище ДУІТЗ

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Тема опитування. Адаптація та інтегрування першокурсників в освітнє середовище ДУІТЗ

Мета опитування: виявити чинники, які сприяють адаптації до освітнього середовища здобувачів першого (бакалаврський) рівня вищої освіти І-го курсу.

Цільова аудиторія. Здобувачі першого (бакалаврський) рівня вищої освіти І-го курсу.

Метод збору даних. Онлайн-опитування через Google Forms.

Дата проведення опитування. 28.09-05.10.2026

Опитування проводилось анонімно за анкетою «Якість освіти, освітньо-професійної програми та викладання навчальних дисциплін».

1. Питання 1-4 «Загальна інформація»

В опитуванні взяло участь 190 респондентів, що складає 53,22% від загальної кількості здобувачів, що навчається на першому курсі першого (бакалаврський) рівня вищої освіти. Соціально-демографічні характеристики респондентів наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Кількість респондентів, що брали участь в опитуванні

Освітньо-професійна програма (ОПП)	Кількість респондентів	Чоловіки	Жінки	Вік/ Кількість осіб
1. Факультет інформаційних технологій та кібербезпеки (ІТК) Всього за факультетом: 95 осіб (з них: 66 (69,47%) – чоловіки, 29 (30,53%) – жінки)				
Назва ОПП	ОПП: F2. Інженерія програмного забезпечення	15 (71.43%)	6 (28.57%)	17-25 років – 20 (95.24%) 26-35 років –1 (4.76%) 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
Назва ОПП	ОПП: F3. Комп'ютерні науки	7 (63.64%)	4 (36.36%)	17-25 років – 10 (90.91%) 26-35 років – 1 (9.09%) 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
Назва ОПП	ОПП: F5. Кібербезпека та захист інформації	34 (70.83%)	14 (29.17%)	17-25 років – 48 (100.0%) 26-35 років – 0 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
Назва ОПП	ОПП: F6. Прикладні інформаційні системи та технології	5 (62.50%)	3 (37.50%)	17-25 років – 8 (100.0%) 26-35 років – 0 36-50 років – 0 понад 50 років - 0
Назва ОПП	ОПП: F7 Комп'ютерні мережі та інтернет	5 (71.43%)	2 (28.57%)	17-25 років – 6 (85.71%) 26-35 років – 1 (14,29%) 36-50 років – 0 понад 50 років – 0

2. Факультет «Бізнесу та соціальних комунікацій» (БСК) Всього за факультетом: 37 осіб (з них: 7 (18.92%) – чоловіки, 30 (81.08%) – жінки)				
Назва ОПП	ОПП: С4. Психологія	3 (14.29%)	18 (85.71%)	17-25 років – 19 (90.47%) 26-35 років – 0 36-50 років – 2 (9.53%) понад 50 років – 0
Назва ОПП	ОПП: D3. Менеджмент	2 (25.00%)	6 (75.00%)	17-25 років – 7 (87.50%) 26-35 років – 1 (12,50%) 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
Назва ОПП	ОПП: D5. Маркетинг	1 (25.00%)	3 (75.00%)	17-25 років - 4 (100.0%) 26-35 років - 0 36-50 років - 0 понад 50 років - 0
Назва ОПП	J2. Готельно-ресторанна справа	1 (25.00%)	3 (75.00%)	17-25 років – 4 (100.0%) 26-35 років – 0 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
3. Факультет телекомунікацій та радіотехніки (ТР) Всього за факультетом: 24 осіб (з них: 16 (66,67%) - чоловіки, 8 (33,33%) – жінки)				
Назва ОПП	ОПП: G5. Електронні комунікації та радіотехніка	13 (65.00%)	7 (35.00%)	17-25 років – 19 (95.00%) 26-35 років – 1 (5.00%) 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
	ОПП: G7. Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	3 (75.00%)	1 (25.00%)	17-25 років – 4 (100.0%) 26-35 років – 0 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
4. Факультет електроніки, автоматизації та метрології (ЕАМ) Всього за факультетом: 34 осіб (з них: 24 (70.59%) – чоловіки, 10 (29.41%) – жінки)				
Назва ОПП	G5. Електроніка	7 (70%)	3 (30%)	17-25 років – 7 (70%) 26-35 років – 1 (10%) 36-50 років – 2 (20%) понад 50 років – 0
Назва ОПП	G6. Державний нагляд, метрологія та стандартизація	5 (62.50%)	3 (37.50%)	17-25 років – 8 (100.0%) 26-35 років – 0 36-50 років – 0 понад 50 років – 0
Назва ОПП	J8. Транспортні технології	12 (70.59%)	4 (29.41%)	17-25 років – 14 (82.35%) 26-35 років – 0 36-50 років – 2 (11.76%) понад 50 років – 0
Всього:	**190**	**113 (59.47%)**	**77 (40.53%)**	17-25 років – 178 (93.68%) 26-35 років – 6 (3.16%) 36-50 років – 6 (3.16%) понад 50 років – 0

Висновок про активність залучення здобувачів вищої освіти до опитування.

Проведене опитування серед здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДУІТЗ охопило **190 респондентів** із загальної кількості контингенту першокурсників (357 осіб), що становить 53,22% від загальної кількості чисельності

здобувачів вищої освіти цього рівня.

Аналіз активності залучення у розрізі факультетів та освітньо-професійних програм (ОПП) демонструє такі результати:

1. Лідери за рівнем залученості та масовістю:

- Найвищу активність у проходженні анкетування продемонстрував Факультет інформаційних технологій та кібербезпеки (ІТК). Участь в опитуванні взяли 95 здобувачів (що становить 50.0% від усіх респондентів університету, що брали участь в опитуванні). Серед програм цього факультету найбільшу активність виявили здобувачі ОПП «F5. Кібербезпека та захист інформації» (48 осіб) та «F2. Інженерія програмного забезпечення» (21 особа).

2. Середній рівень залучення:

- Факультет бізнесу та соціальних комунікацій (БСК) – 37 респондентів (19.47% від загальної кількості опитаних), де лідерами за кількістю відповідей є здобувачі ОПП «C4. Психологія» (21 особа).
- Факультет електроніки, автоматизації та метрології (ЕАМ) – 34 респонденти (17.89%), із найвищою активністю на програмі «J8. Транспортні технології» (17 осіб).

3. Менш чисельна участь:

- Факультет телекомунікацій та радіотехніки (ТР) охоплений кількістю 24 респонденти (12.63%), зокрема завдяки здобувачам ОПП «G5. Електронні комунікації та радіотехніка» (20 осіб).

Гендерний розподіл респондентів: Загалом по університету серед опитаних переважають чоловіки – 113 осіб (59.47%), тоді як жінки становлять 77 осіб (40.53%). Гендерна структура за факультетами виявляє чітку специфіку: найбільшу концентрацію чоловіків зафіксовано на технічних факультетах (ІТК – 69.47% чоловіків, ЕАМ – 70.59%, ТР – 66.67%), натомість Факультет бізнесу та соціальних комунікацій (БСК) демонструє зворотну тенденцію із виразним переважанням жінок – 81.08% (зокрема за спеціальностями «Психологія» та «Менеджмент»).

2. Результати опитування

Висвітлення результатів опитування включає детальний опис та аналіз відповідей на кожне запропоноване питання анкети (із зазначенням кількісних та у % показників).

І. За результатами відповідей на *5 питання («Що для Вас було поштовхом до вступу в ДУІТЗ?»)* (першокурсників усіх факультетів і освітніх програм ДУІТЗ, ключовими мотивами та рушійними чинниками при виборі закладу вищої освіти є:

1. Домінуючі чинники (освітня та професійна мотивація):

- Абсолютна більшість здобувачів (75-85% залежно від факультету та ОПП) обирають свій професійний шлях через «навчання за спеціальністю, яка мені подобається» та «зацікавленість майбутньою професією». Це свідчить про високу усвідомленість першокурсників у своєму виборі та спрямованість на майбутню кар’єру.

2. Внутрішній імпульс та престиж закладу:

- Важливу роль відіграє внутрішнє переконання молоді: варіант «бажання навчатися саме в цьому закладі вищої освіти» стабільно обирають близько 15-25% респондентів.

- 23-28% здобувачів вищої освіти (в залежності від факультету та ОПП) відзначають «престижність навчання в ДУІТЗ» як один із факторів, що вплинув на їхній вибір.

3. Супутні та зовнішні фактори впливу:

- Поради найближчого оточення (порада друзів/подруг, родичів, знайомих) стали поштовхом для 10-18% першокурсників.
- Фактор географії («навчатись саме в Одесі») є важливим приблизно для 10-25% (в залежності від факультету та ОПП) першокурсників.
- Профорієнтаційна робота («зустріч із представниками ДУІТЗ у школі») відіграла роль для 5%-12% респондентів.
- Вплив родичів (бажання батьків) та економічні чинники (низька вартість навчання) мають найменшу питому вагу здебільшого в межах (0-6%).

II. Аналіз результатів відповідей на *6 питання («Чи цікаво Вам навчатися у ДУІТЗ?»)* свідчать про:

- абсолютну зацікавленість: переважна більшість першокурсників (практично 100% за більшості освітніх програм та факультетів) одностайно відповіли «так», що свідчить про високу мотивацію здобувачів та їхній щирий інтерес до обраного навчального процесу в університеті.
- відсутність негативної динаміки: варіант «ні» не набрав жодного голосу на жодній освітній програмі, що підтверджує сприятливий та захопливий старт адаптаційного періоду.
- мінімальну кількість сумнівів: лише поодинокі респонденти обрали варіант «важко відповісти» (в межах кількох відсотків), що є типовим показником для початкового етапу навчання, коли студенти ще адаптуються до нового формату вищої школи.

III. За результатами аналізу відповідей на *7 питання («Що сприяло/сприяє покращенню процесу адаптації до навчання в ДУІТЗ?»)* першокурсників усіх факультетів ДУІТЗ, ключовими чинниками, які найбільш суттєво сприяють успішній адаптації здобувачів до освітнього середовища університету, є такі:

1. Мотиваційний та внутрішній чинник: переважна більшість першокурсників (64%) вказують на власне бажання навчатися за обраним напрямом. Це свідчить про високу усвідомленість вибору спеціальності абітурієнтами.

2. Соціально-психологічна атмосфера та підтримка однокурсників: важливу роль у швидкому звиканні до нового колективу відіграють доброзичливі одногрупники (57% респондентів). Сприятливий психологічний клімат у студентських групах є потужним фундаментом для комфортної інтеграції.

3. Професійна підтримка викладачів і деканатів: значну допомогу на початковому етапі навчання здобувачі вищої освіти отримують від викладачів, деканатів та кафедр (39% першокурсників). Також вагому роль відіграють поради та допомога керівників академічних груп (кураторів), що набрали 28% опитуваних.

4. Допомога старшокурсників та академічна підтримка: помітним ресурсом для першокурсників є допомога знайомих, що навчаються на старших курсах (18-21% в залежності від факультету), а також організація занять з університетської освіти на початку навчання (від 12% до15% опитуваних на різних факультетах).

Загальний підсумок: Успішна адаптація першокурсників ДУІТЗ базується на поєднанні їхньої внутрішньої мотивації до навчання, сприятливому мікрокліматі в

академічних групах та ефективній супроводжувальній підтримці з боку викладацького складу, деканатів і кураторів.

IY. За результатами аналізу відповідей на *питання № 8 («Що заважає Вам досягти кращих результатів та успіхів у навчанні?)* першокурсників усіх факультетів ДУІТЗ, основними чинниками та перешкодами, які ускладнюють досягнення високих результатів у навчанні, є такі:

- Інтенсивність освітнього процесу та навантаження: абсолютна більшість першокурсників (у середньому 42-50% залежно від факультету та ОПП) вказують на велике навчальне навантаження. Це свідчить про значний обсяг адаптаційного навантаження в перші тижні та місяці навчання в університеті.
- Особистісні чинники та самоорганізація: вагомою перешкодою здобувачі визнають внутрішню неорганізованість та лінощі (42-50% залежно від факультету та ОПП), а також відсутність сформованої звички регулярно виконувати домашні завдання (14-25%). Це вказує на потребу розвитку навичок тайм-менеджменту та самодисципліни після школи.
- Академічні вимоги та підготовка: суттєвими бар'єрами також є значні вимоги до навчання (23-29% залежно від факультету та ОПП) та недостатня попередня підготовка з окремих дисциплін (14-25%), що зумовлено різницею між шкільною програмою та вимогами закладів вищої освіти.
- Організаційні та супутні труднощі: менша частина респондентів звертає увагу на невдалий розклад занять (від 9% до 15% залежно від факультету та ОПП), невміння працювати самостійно з інформацією та конспектами (9-15%), а також необхідність підтримки з боку близьких чи проблеми побутового характеру в гуртожитках/домі (6-14%).
- Показники щодо низького рівня викладання чи необ'єктивного оцінювання мінімальні (до 2-5%), що свідчить про загалом позитивне сприйняття академічного середовища здобувачами.

Головними викликами для першокурсників ДУІТЗ є адаптація до високих темпів та обсягів навчального навантаження, подолання власних труднощів із самоорганізацією та перехід до самостійного засвоєння матеріалу. Отримані дані можуть стати основою для роботи кураторів і викладачів з оптимізації адаптаційного періоду першокурсників.

Y. За результатами аналізу відповідей здобувачів, що взяли участь в опитуванні, на *питання № 9 (Якщо Вам потрібна допомога (навчальна, психологічна, організаційна, інформаційна тощо), до кого Ви зазвичай звертаєтесь?)* першокурсників усіх факультетів ДУІТЗ, джерелами отримання допомоги та підтримки при виникненні труднощів є такі:

- Найближче соціальне коло та друзі: переважна більшість першокурсників (50-57% залежно від факультету та ОПП) найчастіше звертаються за допомогою до друзів/подруг та рідних. Це підтверджує ключову роль особистих емоційних зв'язків у подоланні початкових труднощів.
- Академічне середовище та одногрупники: вагому підтримку здобувачі вищої освіти знаходять усередині своїх академічних груп – до одногрупників звертаються близько 42-50% респондентів, що навчаються на різних факультетах і ОПП. Потрібно зазначити, що частину допомоги в навчальних питаннях надають викладачі (35-38%).

- Самостійність та автономність: значна частина першокурсників (37-46% в залежності від факультету та ОПП)) зазначають, що ні до кого не звертаються і розраховують виключно на себе, що свідчить про високий рівень індивідуальної самостійності та прагнення до саморегуляції.
- Інституційна підтримка та університетські структури: до керівників академічних груп (кураторів) звертаються на різних факультетах від 23% до 29% здобувачів, а до деканатів – в залежності від факультету та ОПП від 15% до 21% опитуваних; меншу частку становлять звернення до студентської ради (6-12%) та психолога (4-8%), що зумовлено специфікою перших тижнів навчання, коли ці структури та сервіси ще освоюються першокурсниками.

Отже у ситуаціях потреби в допомозі першокурсники ДУІТЗ найбільше покладаються на власний ресурс, підтримку рідних і друзів, а також на мікроклімат у студентському середовищі. Водночас офіційні інституції (куратори, викладачі, деканати) відіграють вагому системну роль у наданні допомоги на початковому етапі навчання.

YI. За результатами аналізу відповідей першокурсників усіх факультетів ДУІТЗ на *питання № 10 («Що для Вас було найважчим на початковому етапі навчання у ДУІТЗ?»),* найбільш суттєвими труднощами на початковому етапі освітнього процесу стали:

1. Зростання рівня відповідальності та самоорганізація (лідери рейтингу): найчастіше першокурсники відзначають збільшення рівня відповідальності порівняно з попереднім навчанням (36-43% залежно від факультету та ОПП) та труднощі з організацією себе до навчання без батьківського контролю (25-30%).
- Тайм-менеджмент та академічне навантаження: суттєвими викликами для студентів є завдання планувати і розподіляти час на навчання та відпочинок (28-36% залежно від факультету та ОПП), а також необхідність звикнути до нового розкладу та тривалості занять (18-28% опитуваних) і виконувати значні обсяги домашніх завдань.
- Вимоги викладачів та освітній процес: вагомою перешкодою також є пристосування до вимог викладачів (23-29% в залежності від факультету та ОПП)), необхідність приймати самостійні рішення (14-22%) та розібратися з новою системою оцінювання результатів навчання (в залежності від факультету та ОПП від 14% до 22% опитуваних).
- Побутові та психологічні труднощі: менша частка першокурсників стикається з емоційними та побутовими бар’єрами: поборюванням тривожності чи невпевненості (9-15% залежно від факультету та ОПП), нудьгою за домівкою (9-15%) чи звичкою до самостійного життя і побуту в гуртожитку (6-13%). При цьому лише невелика частина респондентів (в залежності від факультету та ОПП від 7% до 13%) зазначила, що ніяких утруднень на початку не відчувала.

Отже, судячи з відповідей на це питання, головними труднощами для першокурсників ДУІТЗ є психологічний перехід до дорослої відповідальності, перебудова на самостійне планування часу та налаштування навчального процесу без щоденного батьківського й шкільного контролю.

YII. За результатами аналізу відповідей на *питання № 11 («Що Ви найбільше цінуєте у викладачах?»)* першокурсників усіх факультетів ДУІТЗ, ключовими та найціннішими якостями у викладачах студенти вважають:

1. Професіоналізм та зрозумілість подачі матеріалу (абсолютні лідери):

- Переважна більшість першокурсників найбільше цінують доступне, зрозуміле викладання навчального матеріалу (72-87% залежно від факультету та ОПП) та глибокі і різносторонні знання свого предмета (близько 62-75%). Це демонструє високий запит здобувачів вищої освіти на якісне та професійне пояснення дисциплін.

2. Об'єктивність та атмосфера на заняттях:

- Вагомими критеріями для студентів є справедливість в оцінюванні знань (на різних факультетах від 57% до 64% опитуваних), наявність почуття гумору та гарного настрою викладача (45-57%), а також використання цікавих форм роботи на занятті (37-50%).

3. Партнерська взаємодія та індивідуальний підхід:

- Меншу, але значущу частку у структурі цінностей опитуваних займають аспекти комунікації та партнерства: врахування думки здобувачів у навчальній діяльності (25-29% залежно від факультету та ОПП), співпраця у спільній творчій діяльності (23-28%) та врахування індивідуально-психологічних особливостей студентів у процесі навчання (12-25%).

Таким чином, першокурсники ДУІТЗ очікують від викладачів насамперед високого рівня професіоналізму, вміння просто та захопливо пояснювати складний матеріал, а також об'єктивного й справедливого оцінювання в супроводі доброзичливої атмосфери.

YIII. Аналіз результатів відповідей першокурсників усіх факультетів ДУІТЗ на *питання № 12 («Чи відвідуєте ви гуртки або спортивні секції в ДУІТЗ?»)* щодо їх залученості до позааудиторної діяльності:

- Загальна тенденція до позакласної активності: переважна більшість першокурсників по всьому університету (71-75% залежно від факультету та ОПП) вказують на те, що не відвідують гуртки або спортивні секції в ДУІТЗ. Це свідчить про те, що на початковому етапі навчання основні зусилля здобувачів сконцентровані саме на академічній адаптації.
- Частка залучених першокурсників: водночас чверть першокурсників (25-29% залежно від факультету та ОПП) активно залучена до позааудиторного життя та відвідує гуртки або спортивні секції. Це показує стабільний внутрішній інтерес частини здобувачів до розвитку своїх здібностей та творчої чи спортивної самореалізації поза межами лекцій.

Таким чином можна констатувати, що на початку навчання більшість першокурсників ще не інтегрувалися в позакласні активності університету, зосереджуючись на навчальному процесі та адаптації до нових умов. Проте близько чверті здобувачів першого курсу уже знаходять час і можливість долучатися до студентських гуртків та спортивних секцій ДУІТЗ.

IX. За результатами аналізу відповідей здобувачів 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДУІТЗ за всіма факультетами та ОПП на *питання №13 («Ваше ставлення до тверджень щодо навчання, викладання та оцінювання»)* можна сформулювати такі ключові висновки:

1. Загальна задоволеність якістю освітнього процесу: переважна більшість першокурсників демонструють високий рівень задоволеності якістю навчання в

університеті. Пункти 13.1 (якість навчання) та 13.2 (перелік і зміст дисциплін) отримали високі показники позитивних оцінок («повністю згодний(а)» та «скоріше згодний(а)»). Здобувачі загалом позитивно сприймають змістове наповнення освітньо-професійних програм, що свідчить про їхню актуальність.

2. Організація самостійної роботи та методичне забезпечення:

- Високі оцінки зафіксовані щодо розуміння завдань для самостійної роботи (13.4) та використання навчально-методичних матеріалів на платформі Moodle (13.7). Це вказує на ефективну роботу викладачів із цифровими інструментами та забезпечення здобувачів необхідними онлайн-ресурсами.
- Водночас дещо нижчі показники спостерігаються у пункті 13.5 («мені не вистачає часу на опанування навчальних дисциплін»), що може свідчити про високе навчальне навантаження або потребу в оптимізації розподілу часу на самостійну роботу.

3. Практична складова та інфраструктура:

- Відвідування лабораторій та комп'ютерних класів (13.8) має стабільні показники, проте частка студентів, які обирають варіанти «скоріше не згодний(а)» або «важко відповісти», вказує на потенціал для активізації практичної роботи безпосередньо в аудиторіях та покращення інформування про можливості лабораторної бази.

4. Оцінювання та академічна доброчесність:

- Позитивну динаміку демонструють пункти щодо розуміння системи оцінювання (13.9), неупередженого ставлення викладачів (13.10) та об'єктивності оцінювання виконаних робіт (13.11). Більшість здобувачів відчувають справедливий підхід до перевірки знань.

5. Мотивація до академічної мобільності:

- Пункт 13.12 («я бажаю брати участь у міжнародних студентських програмах академічної мобільності») традиційно демонструє один із найвищих відсотків варіантів «повністю згодний(а)» майже по всіх факультетах. Це свідчить про високу зацікавленість першокурсників у міжнародній інтеграції та розвитку, що є важливим вектором для подальшої роботи міжнародних відділів університету.

Х. За результатами аналізу відповідей здобувачів 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДУІТЗ за всіма факультетами на *питання №14 («Ваше ставлення до тверджень щодо умов освітнього середовища та підтримки здобувача вищої освіти»)* можна зробити таки висновки:

1. Організаційна обізнаність та інформованість здобувачів:

- За результатами опитування, першокурсники всіх факультетів демонструють високий рівень базової адаптації до університетського середовища. Більшість здобувачів вищої освіти добре розуміють структуру університету, знають строки проведення сесій, канікул та практик, а також чітко усвідомлюють свої права й обов'язки.
- Високі бали отримали показники, що стосуються політики академічної доброчесності, поінформованості про події в закладі освіти, а також використання бібліотечних ресурсів і репозитарію.

2. Соціально-психологічний клімат і підтримка:

- У більшості академічних груп сформувалися доброзичливі стосунки, що сприяє швидкій соціалізації першокурсників. Здобувачі позитивно оцінюють роль

кураторів академічних груп та доступність консультацій із боку викладацького складу.

- Більшість опитаних відзначають наявність умов для особистісного саморозвитку та відчувають безпеку для життя і здоров'я в межах університетського середовища (з урахуванням поточних безпекових викликів).

3. Мотивація та подальші освітні/професійні плани:

- Загалом по університету спостерігається високий рівень задоволеності вибором закладу вищої освіти та обраною спеціальністю. Переважна більшість першокурсників прагне продовжити навчання у своїх групах та в майбутньому працювати за здобутою професією.
- Показники бажання змінити спеціальність або припинити навчання в університеті залишаються на низькому рівні, що підтверджує усвідомленість первинного вибору професійної траєкторії більшістю здобувачів першого курсу.

XI. Підсумовуючі результати аналізу відповідей здобувачів 1 курсу на *питання №15 («Ваше ставлення до тверджень щодо комфортності та емоційних станів»)* можна відмітити таки аспекти:

1. Емоційне навантаження та загальна втома: упродовж первинного етапу адаптації першокурсники більшості факультетів стикаються з помірним психоемоційним навантаженням. Найчастіше студенти відзначають відчуття втоми та підвищену тривожність, пов’язану зі зміною звичного середовища, збільшенням обсягу навчального матеріалу та загальною безпековою ситуацією в країні.

Періодично виникають труднощі з концентрацією уваги, а також схильність до прокрастинації (відкладання важливих завдань на потім), що є типовим для перехідного періоду від шкільного до університетського навчання.

2. Психологічна стійкість та рівень тривожності:

Значна частина першокурсників періодично відчуває внутрішню напругу, невпевненість у власних силах або хвилювання під час публічних виступів (презентацій, відповідей на заняттях).

Водночас показники гострих психологічних криз (відчуття глибокої ізольованості, самотності чи сильного страху перед викладачами) залишаються переважно на низькому рівні, що свідчить про загалом стабільну адаптаційну здатність більшості опитуваних здобувачів вищої освіти.

3. Конфліктні ситуації та дискримінація:

Більшість першокурсників вказують на відсутність серйозних конфліктів у колективах та випадків дискримінації. Поодинокі труднощі у міжособистісній комунікації чи вирішенні суперечок зазвичай успішно нівелюються завдяки підтримці одногрупників і кураторів.

XII. При аналізі відповідей першокурсників на *питання №16 («Ваші пропозиції та побажання щодо покращення освітнього середовища у ДУІТЗ»)* встановлено:

1. Організація освітнього процесу та розклад:

- Значна частина побажань першокурсників стосується оптимізації розкладу занять. Здобувачі наголошують на необхідності більш зручного та збалансованого формування розкладу, зменшення «вікон» або перерв між парами, а також кращого розподілу навчального навантаження з урахуванням безпекової ситуації (повітряних тривог).
- Популярною є теза щодо забезпечення балансу між аудиторними

(очними) та дистанційними формами навчання, з побажаннями збільшення кількості практичних занять і зменшення перенавантаження онлайн-форматом там, де це можливо.

2. Матеріально-технічна база та інфраструктура:

- Здобувачі вищої освіти висловлюють зацікавленість у розвитку інфраструктури університету. Зокрема, у відкритті чи покращенні роботи студентських буфетів/їдалень, оновленні обладнання комп'ютерних класів, лабораторій, а також доступі до спортивних залів (наприклад, облаштування зон для активного спорту та фізичного розвитку).
- Окрему увагу здобувачі звертають на розширення доступу до практичної складової навчання.

3. Зворотний зв’язок та комунікація:

Багато респондентів наголошують на важливості врахування думки студентів під час прийняття рішень щодо організації освітнього процесу. Також лунають пропозиції щодо спрощення процедур виконання окремих завдань (наприклад, можливість оформлення деяких робіт у письмовій формі без обов’язкового усного захисту, якщо це відповідає специфіці дисципліни).

4. Загальна задоволеність:

Варто зазначити, що значна частина першокурсників у своїх коментарях висловлює задоволеність поточним станом організації навчання у ДУІТЗ, залишаючи подяки викладачам та адміністрації («все влаштовує», «все дуже добре», «нічого змінювати не потрібно»), що свідчить про загалом позитивне сприйняття університету на початку навчання.

Отже, підсумовуючі всі результати анкетування здобувачів 1 курсу можна акцентувати увагу на таких аспектах:

1. Мотивація та вибір освітньої траєкторії:

Більшість першокурсників здійснюють усвідомлений вибір освітніх програм і самого закладу вищої освіти. Головними мотивами вступу є щира зацікавленість майбутньою професією, престижність університету та бажання навчатися саме в Одесі. Це підтверджується високим рівнем задоволеності вибором спеціальності та низькими показниками бажання змінити її чи припинити навчання.

2. Особливості адаптації та організаційне середовище:

Процес адаптації першокурсників проходить загалом успішно: здобувачі добре орієнтуються в університетській структурі, знають свої права, обов'язки, графік навчального процесу та політику академічної доброчесності.

Водночас ключовими бар’єрами, що ускладнюють досягнення успіхів у навчанні на початковому етапі, залишаються складність із тайм-менеджментом (власна неорганізованість, прокрастинація), велике навчальне навантаження, а також нарікання на розклад занять і наслідки безпекових факторів (повітряні тривоги).

3. Соціально-психологічний клімат та комунікація:

В академічних групах переважно панує доброзичлива атмосфера, що сприяє швидкій соціалізації молоді. Високо оцінюється родинна підтримка, дружня допомога одногрупників, а також відкритість викладачів і кураторів академічних груп до консультування та надання допомоги.

Психоемоційний стан першокурсників характеризується помірною втомою та періодичною тривожністю, зумовленою перехідним періодом та зовнішніми

чинниками, проте рівень критичних криз (ізольованість, дискримінація чи страх перед викладачами) є мінімальним.

4. Інфраструктура та пропозиції щодо покращення:

Здобувачі позитивно оцінюють доступ до бібліотечних ресурсів, репозитарію, платформи Moodle та аудиторного фонду.

Основними побажаннями щодо покращення освітнього середовища є подальша оптимізація та збалансування розкладу занять, гнучкість у форматах виконання завдань, розширення практичної підготовки, а також розвиток інфраструктури (зокрема, організація роботи буфетів та зон для фізичного розвитку/спорту).

3. Рекомендації.

За результатами проведеного опитування та аналізу особливостей адаптації першокурсників, для підвищення ефективності освітнього процесу, зниження рівня психологічної напруги та покращення інтеграції здобувачів до університетського середовища, пропонуються наступні комплексні рекомендації:

І. У сфері навчально-організаційної адаптації:

- Адаптаційні лекції та тренінги: На початку навчального року (або в рамках курсу «Вступ до фаху») регулярно проводити ознайомчі заняття щодо специфіки навчання в університеті (кредитно-модульна система, правила оцінювання, академічна доброчесність, робота з електронними освітніми платформами/Moodle).
- Тайм-менеджмент: Оскільки перехід від шкільної до університетської системи вимагає високого рівня самоорганізації, рекомендується залучати першокурсників до майстер-класів з планування часу та ефективних методів самостійної роботи.
- Навігація та інформування: Забезпечити чітку та доступну навігацію інформаційними ресурсами університету. Студентське самоврядування може розробити або оновити «Довідник першокурсника» (в електронному форматі чи чат-боті) з алгоритмами дій у типових ситуаціях.

ІІ. У сфері соціально-психологічної адаптації:

- Групова згуртованість: Кураторам академічних груп ініціювати заходи, спрямовані на командоутворення у перші місяці навчання, що допоможе швидко долати бар’єри у спілкуванні.
- Адаптація в гуртожитках: Звернути окрему увагу на здобувачів, які проживають у гуртожитках, організувавши для них додаткові заходи, що сприяють соціалізації, та забезпечивши підтримку з боку студентських рад.

ІІІ. У сфері професійної мотивації (на основі результатів опитування):

- Раннє занурення в професію: Враховуючи, що більшість першокурсників вступили до ДУІТЗ через зацікавленість професією та бажання навчатися за обраною спеціальністю, важливо з перших тижнів залучати їх до фахового середовища: організовувати гостьові лекції практиків, екскурсії до профільних компаній-партнерів, презентації студентських наукових гуртків та хабів тощо.
- Менторство: Впровадити або розширити програму наставництва, за якою успішні здобувачі старших курсів допомагають новачкам інтегруватися в студентську спільноту та діляться власним досвідом.

ІV. У сфері роботи з науково-педагогічними працівниками:

- Педагогічна гнучкість: Рекомендувати викладачам першого курсу на початковому етапі застосовувати гнучкі підходи до оцінювання та приділяти увагу

детальному роз’ясненню вимог до виконання робіт.

- Співпраця з кураторами: Посилити комунікацію між викладачами-предметниками, кураторами груп та деканатами для своєчасного виявлення здобувачів із ознаками дезадаптації (пропуски занять, зниження успішності).

V. У сфері адаптації до змішаного формату навчання:

- Цифровий інструктаж: У перші дні навчання проводити детальний технічний інструктаж щодо користування корпоративною поштою, університетським освітнім порталом (Moodle) та платформами для відеоконференцій (Zoom, Google Meet), забезпечивши здобувачів вищої освіти короткими відеоінструкціями.
- Подолання комунікаційної ізоляції: В умовах онлайн-навчання ініціювати регулярні неформальні онлайн-зустрічі (кураторські години з включеними камерами) та онлайн-активності від студентського самоврядування (наприклад, віртуальні знайомства).
- Організація самостійної роботи: Максимально чітко структурувати дедлайни на електронних платформах та проводити воркшопи з тайм-менеджменту в умовах дистанційної освіти.